1/2018

Velkých Svatoňovic a Markoušovic

Zpravodaj občanů

Slovo redakční rady

Vážení čtenáři, spoluobčané,

máte v rukou první číslo našeho zpravodaje roku 2018, který má za sebou rok pravidelného vycházení. Redakční rada se Vám snaží v jednotlivých číslech podávat informace o dění v naší obci, z činnosti spolků, o životě a změnách, které nás provázejí.

V tomto čísle jsme zakončili náš seriál o kulturních památkách v naší obci, který jsme začali v loňském druhém čísle. Rádi bychom pokračovali nějakým novým seriálem. Jako první nás napadlo seznamovat s životy našich dřívějších i současných obyvatel, kteří přispěli k propagaci obce nebo se jinak zapsali do její historie, případně našeho státu. Zde bychom chtěli požádat o spolupráci vás naše čtenáře, abyste nám dali tipy, a my se pokusíme o nich získat a zveřejnit co nejvíce informací. Může však jít i o něco zcela jiného, pokud nám dáte vědět, co by vás zajímalo. Můžeme například ukázat i na další zajímavá místa naší obce a jejího okolí, která by doplňovala naše kulturní památky. Volbu a náměty od vás rádi zvážíme a pokusíme se v dalších číslech uskutečňovat. Rádi zveřejníme i vaše osobní příspěvky.

Redakční rada v roce 2018 pracuje i nadále ve složení:

Předseda - starosta obce
Šéfredaktor - Dr. Dvořák Josef
Členové - Ludmila Špetlová, Vladimír Kuhn a Ing. Libor Kneifel

Spojení se na nás také nemění E-mail zpravodaj@velkesvatonovice.cz nebo přes obecní úřad.

Informace pro občany

Z jednání obecního zastupitelstva

Zastupitelstvo obce se sešlo celkem dvakrát. Na zasedání 1.listopadu projednalo především otázky úpravy rozpočtu obce přijatými rozpočtovými opatřeními. Dále schválilo směny, prodeje a odkupy pozemků tak, aby skutečný stav obecních pozemků odpovídal jejich zapsání v katastru nemovitostí. V neposlední řadě zastupitelstvo schválilo vyhlášku obce o zřízení společného školského obvodu mezi základními školami ve Velkých a Malých Svatoňovicích a možnosti otevření 5. ročníku v místní základní škole. Na druhém zasedání v tomto období dne 20.prosince projednalo a schválilo rozpočet obce na rok 2018. Dále schválilo dotace a dary jak spolkům v naší obci, tak podporu organizacím mimo naší obec, jejichž služeb využívají občané z naší obce.

Zastupitelstvo schválilo příspěvek na obnovu rozhledny na vrchu Žaltman ve výši 200.000 Kč. Akci zastřešuje obec Malé Svatoňovice přes oddělený transparentní účet s určením na tuto obnovu.

Podrobněji se můžete s projednávanými otázkami seznámit na webových stránkách obce nebo na úřední desce.

J.D.

Sloupek starosty obce

Milí spoluobčané,

Setkáváme se společně nad prvním číslem zpravodaje v roce 2018. O vánočních svátcích jsme se všichni mohli trochu pozastavit a zklidnit. S řadou z Vás jsem se mohl setkat nad čajem či punčem a některá témata prodiskutovat, otevřít problémy ke společnému řešení. Něco lze uskutečnit hned, něco je třeba před realizací probrat a domyslet.

Rozpočet obce na rok 2018 byl schválen již na prosincovém zastupitelstvu. Rozpočet je schodkový v celkové výši 25 860 000 korun. Největší akcí zůstává dostavba kanalizace ve spodní části obce. Musím pochválit předchozí starosty, že naspořili na našem účtu dostatek peněz a obec si nemusí brát úvěr. Hotovo by mělo být v prosinci 2018. Během roku 2019 se budou obyvatelé postupně připojovat na páteřní síť kanalizace. Ostatní investice na letošní rok jsou proto mírně omezené. Podáváme žádosti o dotace na vybudování dětských hřišť, odpočinkových míst, opravy drobných sakrálních památek, nákup traktoru pro manipulaci s bioodpadem apod. Nezapomínáme ani na opravy místních komunikací po zimě.

V lednu proběhla tříkrálová sbírka, kterou pořádá Charita Česká Republika. Chtěl bych touto cestou poděkovat všem dárcům, ale také všem koledníkům a vedoucím skupinek, kteří tuto činnost vykonali ve svém volnu a bez nároku na odměnu. Děkuji všem!

Ještě mi dovolte se zmínit o pozemcích u kapličky, které jsou naplánovány jako stavební. V současné době je používáme při výstavbě kanalizace na uložení hlíny, která bude postupně odvážena. Letos nepočítáme se zasíťováním ani prodejem těchto pozemků.

S přáním všeho dobrého v roce 2018.

Petr Martinec, starosta obce

Kdy a kde jsme pro Vás

Obecní úřad

www.velkesvatonovice.cz
www.facebook.com/velsvat

Spojení:

tel.:	499 881 860
starosta:	724 180 857
místostarosta:	733 740 275
E-mail:	urad@velkesvatonovice.cz

Úřední hodiny:

Po a St	8:00-12:00, 13:00-17:00
Út a Čt	8:00-12:00

Obecní knihovna:

Po	17:00 – 19:00

Pošta provozní doba:

Po, St - Pá	08:00 – 09:00; 13:00 – 15:45
Út	08:00 – 09:00

Hasičské muzeum je možno navštívit po dohovoru s panem Šafářem - tel. 777 113 858

Vyvážení septiků a žump:

VaK Úpice a.s.	tel. 499881461
	tel. 605984630
VaK Trutnov a.s.	tel. 604252528

Pekař:

Velké Svatoňovice dvůr ZD

Út	8:00-9:00
Pá	7:00-7:40, 8:10-9:00

Velké Svatoňovice BUS Pod Kopečkem

Čt	8:30

U Masokombinátu Orlické uzeniny

Út	7:00
Čt	8:00

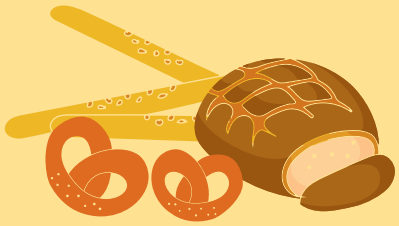

Sběrný dvůr Trutnov:
(Horská 99, Trutnov)

Po a Pá	13:00 – 17:00
St	8:00 – 11:00
So	08:00–12:00

Pouze nebezpečný odpad

Sběrné místo Velké Svatoňovice:

Po a St	8:00 – 17:00
Út a Čt	8:00 – 15:00

pouze Papír, Plast, Bioodpad, Rostlinný olej ze smažení, Kovy, Směsný odpad v pytlích zakoupených na OÚ, zářivky, elektroodpad, baterie, **zákaz ukládaní odpadu k bráně**

Skládka Bohuslavice:

Po - Pá	7:00-15:00

Skládka pod haldou Rtyně:

Po - Pá	7:00-15:00

stavební odpad, rozměrný odpad

Větve na štěpkování:
do konce března možno ukládat na vyhrazené místo na louce u kapličky

Prodej mléka:

Areál ZD Velké Svatoňovice

Út a Pá	7:00-9:00

(objednání na tel. 775330270)

Masokombinát

Orlické uzeniny - maloprodej:

Po-ČT	8:00-14:00

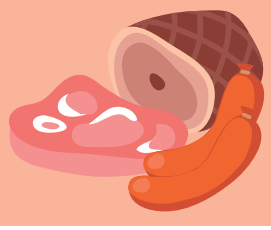

Restaurace:

K-Klub Velké Svatoňovice

Po-Čt	11.00-15.00
Pá	11.00-23.00
So	15.00-23.00

Neděle zavřeno

Sokolovna Markoušovice

Ne - Čt	11.00-14.00; 17.00-22.00
Pá a So	11.00-14.00; 17.00-01.00

Na Puškvorci

Pondělí zavřeno

Út - Čt	16.00-22.00
Pá a So	17.00-24.00
Ne	15.00-22.00

Poruchy:

- dodávky vody: tel. 733 740 273, 733 740 274 (voda@velkesvatonovice.cz)
- obecního rozhlasu tel. 733 740 273, 733 740 274
- dodávky Elektřiny – ČEZ Distribuce poruchy 800 850 860 (volání zdarma)
- dodávky plynu – RWE 800 11 33 55 (volání zdarma)

Potraviny:

Večerka Velké Svatoňovice 388

Denně	6.00-20.00

Vystřihni mě a pověs kam budeš chtít, ať jsi v obraze.

Výzva – připravujeme knihu

Vážení čtenáři

Jak jsme vás informovali v minulém čísle Zpravodaje, připravuje autorský kolektiv pod vedením Adolfa Těžkého z Markoušovic vydání nové knihy. V něm chce ukázat dříve samostatné obce (Markoušovice a Starý Sedloňov) v proměnách času. Ukázat i na již zaniklé objekty, jejich proměny a s nimi samozřejmě i proměny podmínek života obyvatel.

Máme nashromážděnou celou řadu dokumentů, fotografií, kreseb, ale i vzpomínek lidí. Vrcholí přípravy k jejich zpracování. Přesto se domníváme, že mezi vámi je celá řada věcí, které by stálo za to do připravované knihy zařadit. Ať se jedná o starší fotografie zachycující objekty a život v obcích nebo hmotné exponáty (různé dnes již nepoužívané stroje a nástroje), které bychom s vaším dovolením vyfotografovali a pokud to bude možné, je v připravované knize ukázali těm, kteří je dnes ani neznají.

Budeme rádi za každou informaci. Ty můžete podávat přímo panu Těžkému, Markoušovice čp. 164, telefon 604809389.

Případně na E-mail našeho zpravodaje: zpravodaj@velkesvatonovice.cz a my vám kontakt zprostředkujeme.

Autorský kolektiv předem děkuje za případné informace či zapůjčení dokumentů nebo fotografií.

J.D.

Výzva araukarity

Při úpravě prostoru před OÚ bychom chtěli vytvořit malou venkovní expozici araukaritů, které jsou místní zajímavostí. Pro tuto expozici potřebujeme několik kusů co nejbarevnějších araukaritů o průměru cca 8-15 cm, které bychom nechali rozříznout a vyleštit. Pokud někdo takový kousek máte a chcete ho obětovat pro „blaho obce", tak nám jej přineste na úřad. Děkujeme

L.K.

Výzva ořezání zeleně podél cest

Vyzýváme všechny občany, jejichž pozemky sousedí s místními komunikacemi, aby ořezali a odstranili všechny stromy keře, živé ploty zasahující do průjezdních profilů komunikací, bránících výhledu do křižovatek, stínící lampám veřejného osvětlení, znemožňující vyhrnování sněhu. Nejhorší je situace v zimně, kdy se větve se pod tíhou sněhu naklánějí do komunikací, ztěžují zimní údržbu a zhoršují dopravní obslužnost především pro větší vozidla. Zároveň apelujeme na všechny, kteří uvažují o výsadbě, aby ji provedli dostatečně daleko od komunikace i s ohledem na budoucí růst.

Počet obyvatel v obci.

V průběhu roku 2017 se v naší obci narodilo 6 dětí, úmrtí bylo 17, odstěhovalo se 50 občanů a přistěhovalo se 43 občanů. Celkem bylo k 31.12.2017 v obci trvale žijících 1246 obyvatel. Z tohoto počtu ve Velkých Svatoňovicích 476 mužů a 437 žen, v Markoušovicích 177 mužů a 156 žen. Celkově se počet obyvatel obce proti roku 2016 snížil o 19 lidí. V loňském zpravodaji č. 1 nebyly do počty obyvatel započítány osoby s trvalým pobytem na OÚ.

Během roku 2017 bylo v naší obci uzavřeno 10 sňatků. V obřadní síni obce jich proběhlo pět a zbylých pět si novomanželé vyžádali na jimi vybraných místech, která si snoubenci vybrali jak na soukromých pozemcích, tak na veřejných prostranstvích.

L.K.

Poplatek za psa

1. pes	100 Kč /rok
každý další pes	200 Kč/rok

Poplatek je splatný do 31.3.2017

Svoz komunálního odpadu

V roce 2018 bude svoz komunálního a separovaného odpadu dále provádět společnost TRANSPORT Trutnov s.r.o..

Svozovým dne zůstává čtvrtek s nezměněným poplatkem:

zelená známka	týdenní svoz	52 svozů	1 953 Kč
žlutá známka	čtrnáctidenní svoz	26 svozů	981 Kč
modrá známka	měsíční svoz	13 svozů	528 Kč
Jednorázová známka			53 Kč
svozový pytel			53 Kč
pytel PDO (uložení na kontejner na sběrném místě OÚ)			40 Kč

Svozy je možno uhradit v hotovosti do 17.2.2017 na Obecním úřadě. Po zaplacení obdržíte novou známku na popelnici a svozový kalendář. Do 15.2.2017 bude svoz prováděn i na známky z roku 2017

Svoz nebezpečného odpadu bude zajištěn v sobotu 14.dubna 2018
- trasa a čas bude upřesněn letákem a vyhlášením v obecním rozhlase.

Volby 2018

Někteří nazývají rok 2018 v České republice supervolebním rokem. Volíme presidenta republiky a na podzim nová zastupitelstva obcí a mimo to u nás doplňkové volby do senátu a uvidíme, co nám ještě rok přinese.

V našem volebním obvodě číslo 39 Trutnov, se ve dnech 5. a 6. ledna 2018 konalo první kolo doplňovacích voleb do Senátu Parlamentu ČR. Doplňovací volby se konaly poté, co někdejší senátor za náš volební obvod Jiří Hlavatý se po minulých sněmovních volbách dostal do Poslanecké sněmovny a senátorský mandát mu tak zanikl. Do prvního kola kandidovalo 9 uchazečů.

Ve volebním okrsku č.1 Velké Svatoňovice byla volební účast 19,63 procent. Ve volebním okrsku č.2 Markoušovice byla volební účast 23,86 procent. Do druhého kola postoupili Ing.Jan Sobotka se 47 hlasy a Ing.Jiří Hlavatý se 45 hlasy.

Ve druhém kole, které se konalo souběžně s prvním kolem voleb prezidentských ve dnech 12. a 13. ledna 2018, zvítězil při skoro 60 procentní účasti jednoznačně Jan Sobotka s 67,11% před Jiřím Hlavatým, který dostal 32,88%.

Prezidentské volby, které jsou historicky druhé přímé, měly celkem 9 kandidátů usilujících o post hlavy státu.

Ve volebním okrsku č.1 Velké Svatoňovice byla volební účast 60,66%. Na prvních místech v okrsku č.1 se umístili Miloš Zeman - 179 hlasů, dále Jiří Drahoš - 102 hlasů a Marek Hilšer - 47 hlasů. Ve volebním okrsku č. 2 Markoušovice byla volební účast 63,26%. Na prvních místech se v tomto okrsku umístili Miloš Zeman - 79 hlasů, Jiří Drahoš - 35 hlasů a Pavel Fischer - 17 hlasů.

Po sečtení výsledků v celém státě se při volební účasti 61,92 procent stal vítězem prvního kola voleb Miloš Zeman s 38,6 procentem hlasů. Na druhém místě skončil Jiří Drahoš s 26,6 procenty hlasů.

Jak tento souboj ve druhém kole dopadl, je už při čtení tohoto zpravodaje Vám čtenářům známo.

VK.

Volby do poslanecké sněmovny 2017

Po předčasných sněmovních volbách z října roku 2013, se v letošním roce konaly po čtyřech letech řádné volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a to ve dnech 20. a 21. října 2017.

Tyto volby byly charakteristické především masivním využitím sociálních sítí pro volební kampaň. Ne všechny strany dokázaly tento trend včas zachytit a plně využít a získat tak pro svůj program větší příliv voličů.

V našem Královéhradeckém kraji bylo pro tyto volby zaregistrováno 24 stran a hnutí.

A jak jsme volili u nás? V naší obci volíme ve dvou volebních okrscích. Okrsek č. 1 je ve Velkých Svatoňovicích a okrsek č. 2 v Markoušovicích. O sněmovní volby je vždy větší zájem voličů, a i letošní účast byla dobrá. Ve Velkých Svatoňovicích bylo ve volebním seznamu zapsáno 755 voličů a odevzdat svůj hlas přišlo 486 občanů, což dává volební účast 64,37 %.

V Markoušovicích bylo zapsáno 263 voličů a svůj hlas odevzdalo 163 občanů. Volební účast v Markoušovicích tedy byla 61,98 %. Celostátní volební účast byla v těchto volbách mírně nad šedesáti procenty. I naše výsledky hlasování kopírovaly výsledky celostátní. Na prvních místech se v okrsku č. 1 ve Velkých Svatoňovicích umístily Hnutí ANO-31,67 %, ODS-11,18 %, Piráti-10,97 % a SPD Tomia Okamury 10,35 % hlasů. V okrsku č.2 v Markoušovicích také zvítězilo Hnutí ANO-37,42 %, SPD Tomia Okamury-13,49 %, Piráti-12,88 % a ODS 6,74 % hlasů.

Volby jednoznačně vyhrálo Hnutí ANO Andreje Babiše s téměř třiceti procenty hlasů. Černým koněm voleb se stali Piráti a SPD Tomia Okamury. Tradiční strany jako ČSSD a KSČM zaznamenaly v těchto volbách největší propadák.

VK.

Investiční akce v obci

V minulém roce byla zahájena výstavba kanalizace v dolní části obce. Práce postupují podle schváleného harmonogramu. V současné době je dokončena stoková síť v oblasti pod rybníkem Aman až k nově budované ČOV a napojení Valů. Po vánoční přestávce se začalo s pracemi „na Ohradách", kde dojde i k přeložce vodovodu. V letošním roce se bude s kanalizací postupovat na Smíchov a pokračovat od rybníka Aman zadem ve starém korytě směrem k tělocvičně, kde bude kromě splaškové kanalizace uložena i drenáž a dešťová kanalizace. Nová ČOV je vybetonovaná, probíhá zkouška těsnosti. Povrchy komunikací jsou dočasně opraveny štěrkodrtí (hlavní silnice provizorně asfaltem), finální povrchy budou provedeny na závěr výstavby. Připojení objektů ke kanalizaci bude možné až po celkovém dokončení tedy v roce 2019, stavební povolení na přípojky bylo schváleno pro všechny přípojky najednou.

Na komunikacích jsme prováděli jen základní údržbu, snažili jsme se zajistit odvodnění v místech, kde by hrozilo vlivem vody další zhoršení stavu a vyspravit nejhorší závady. Pro zvýšení bezpečnosti jsme namontovali 4 nová zrcadla (odb. Končiny, Markoušovice náves, u podjezdu v Dolcích a naproti DPS) a 3 omezení rychlosti, o schválení dalších zrcadel (ve VS za školou, u Acomu, zatáčka v Sedloňově, hasičárna Markoušovice a křižovatka u bytovky) máme zažádáno na PČR, ale schvalovací lhůty jsou dlouhé.

Snažíme se nalézt vhodné řešení zklidnění dopravy směrem na Končiny, jednoduché a účinné řešení jsme zatím nenalezli, budeme pokračovat v hledání dalších možností. Zatím můžeme jen všechny řidiče slušně požádat, aby si tudy cestu nezkracovali a neohrožovali chodce a cyklisty.

Podařilo se také dokončit rekonstrukci a zateplení č. p. 286 (bývalý mandl). Ještě máme v plánu vylepšit prostor před úřadem a dokončit chodník mezi úřadem a školou.

Na stávající kanalizaci jsme provedli kontrolu studeným kouřem, abychom odhalili nedovolené napojení okapů do splaškové kanalizace, což nám způsobuje vyplavování ČOV v deštivých dnech.

Ve spolupráci s obcí Malé Svatoňovice jsme dokončili Chodník podél opravené silnice z MS.

Upravili jsme plot před ČOV u obchodu aby tam bylo možno parkovat a začali jsme tam budovat odpočinkové místo z dotací MZE (lavičky, stůl, odpadkový koš a zpevněná plocha). Další lavičky vznikají na Bremstu pod střelnicí a za školou směrem do Vejmola.

V Markoušovicích byla dokončena náves stavbou dětského hřiště z dotace MMR (70%). Do zimy se ještě podařilo vydláždit pískovcem chodník ke kostelu, opravit schody před kostelem, připravit základy pro další odpočinkové místo z dotace MZE před kostelem. Také jsou připraveny patky a kabely pro nasvětlení kostela. Podařilo se také dokončit převod části pozemku hřbitova z církve na obec.

Z dotace z MZE (70%) proběhly opravy obou hasičáren, byly opraveny omítky, vymalováno, opraveny podlahy, které mají nyní nový povrch ze syntetické pryskyřice, v Markoušovicích byl zateplen strop a z obecních peněz byla ještě opravena elektroinstalace. Vedlejším efektem oprav byl i „velký úklid" hasičáren.

V bývalém DPS byla opravena kotelna, vyměněny boilery a pro zvýšení efektivity a spolehlivosti byla nainstalována elektronická regulace topení a teplé vody. Vlastními silami jsme zateplili podlahu půdy, aby nedocházelo k teleným ztrátám a namrzání ledu v zimním období. Investice by se měla vrátit v krátké době na snížených nákladech na energie.

Obec přispěla 130 000Kč tj. sokol na zateplení stropu tělocvičny.

V prvním lednovém týdnu bylo dokončeno zateplení stropu nad sálem KK, které přinese úsporu energie

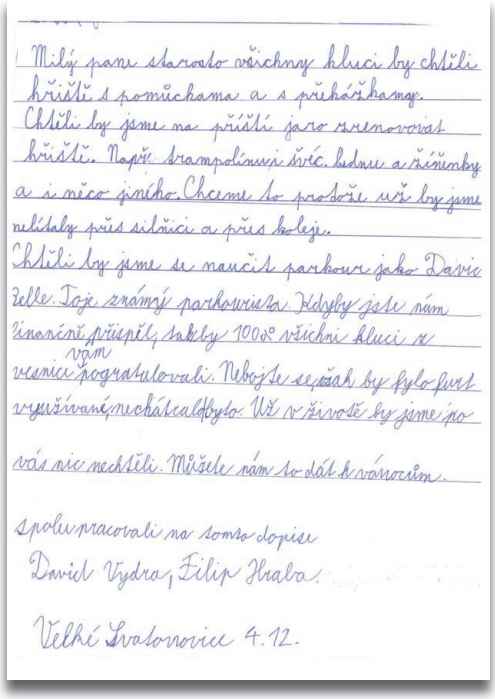
Milý pane starosto všichny kluci by chtěli hřiště s pomůckama a s překážkama.
Chtěli by jsme na příští jaro zrenovovat hřiště. Např: trampolínu, kříč, lednu a žíňmby a i něco jiného. Chceme to protože už by jsme nelítaly přes silnici a přes koleje.
Chtěli by jsme se naučit parkour jako David Zelle. Toje známý parkourista. Kdyby jste nám finančně přispěl, tak by 100% všichni kluci z vsnice vám pogratulovali. Nebojte se, však by bylo furt využívané, nechtěl by to. Už v životě by jsme po vás nic nechtěli. Můžete nám to dát k vánocům.

spolupracovali na tomto dopise
David Vydra, Filip Hrala.

Velké Svatoňovice 4.12.

a nákladů na vytápění sálu a zkrátí dobu, za jakou bude možno sál vytopit na komfortní teplotu, v letošním roce se pokusíme ještě vyměnit okna na sále.

Na vodovodu bylo vlastními silami vyměněno 107m potrubí hlavního řádu směrem ke školce (v úseku bylo odhaleno celkem 15 poruch), před koncem roku bylo vyměněno 40m vodovodu za obecním úřadem, kde také docházelo k častým poruchám. V Průběhu roku bylo vyměněno několik trasových šoupat a opraveno 27 poruch. Kromě potrubí byly opraveny střechy a omítky na hlavním vodojemu a na č.s. U Buku. Na letošní rok se připravuje výměna několika poruchových úseků, aby byla zvýšena spolehlivost provozu a sníženy ztráty. Připravujeme zavedení on-line sledování průtoků ve vodovodu, sledování stavů hladin ve vodojemech a výměnu čerpadla v čerpací stanici u vrtu.

Na konci roku se nám ještě podařilo zajistit zaměření hlavní komunikace od Balkánu k zastávce pod kopečkem. Na základě těchto podkladů se pokusíme nechat zpracovat projekt na výstavbu dlážděného pásu pro pěší podél komunikace.

S teamem pro budování návsi připravujeme v Markoušovicích lavičku u břízy pod Hůrou a zahájení připrav pro budování hornické naučné stezky.

Ve Velkých Svatoňovicích máme v plánu vybudovat nové školní hřiště a parkourové hřiště, již jsme podali žádost o dotaci a zahájili úklid a úpravy terénu za fotbalovým hřištěm.

Rádi bychom pokračovali v obnově drobných sakrálních staveb v obci.

Náš seriál - zakončení

Pokračování z čísla 4/2017 - Dnes vás chceme seznámit s posledními dvěma zapsanými kulturními památkami v naší obci.

Kulturní památky v obci

Dům čp. 52
zapsaná 3.5.1958
pod ev.č. 47050/6-5068

anotace
Zděný jednopatrový secesní objekt vystavěný počátkem 20. století. Celková oprava včetně interiéru po roce 1993.

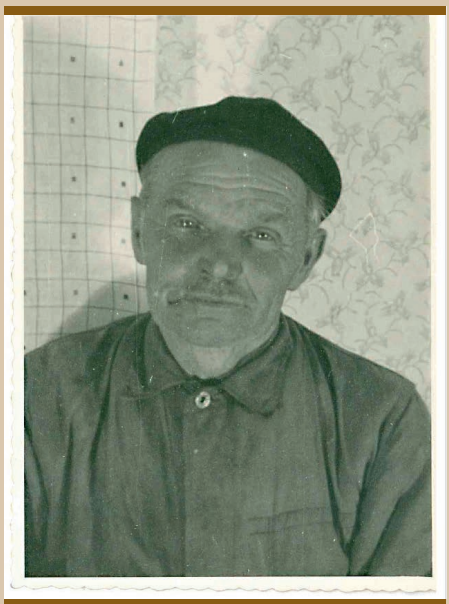
p. Brát

popis
Zděný objekt s podstřešním patrem (polopatrem) je vystavěný v horní části obce po pravé straně komunikace pod železniční stanicí Velké Svatoňovice. Objekt obdélného půdorysu s přístavbou vstupní síně v přízemí a patře do dvorní části, nízká kamenná podezdívka vyrovnává svažitost terénu. Štítová průčelí ve směru J - S. Směrem ke komunikaci (po okapové straně) dům rozčleněn do tří traktů, uprostřed rizalit se štítem mírně předstupující z líce fasády, do dvorní části přístavba se vstupními dveřmi v přízemí a štítovým patrem v patře. Střešní konstrukce domu se sedlovým krovem, sedlové střechy s polovalbou. Okapová strana trojtraktová, boční pole v přízemí s trojdílnými okny, prostřední trakt

(rizalit) se dvěma obdélnými okny a v patře identické trojdílné okno jako v bočních traktech, zvýšené polopatro se dvěma obdélnými okénky půdního prostoru. Severní průčelní štítová strana se dvěma okenními osami v přízemí, v patře sdružená okna, jižní průčelní štít se třemi okenními osami, v patře okna sdružená. Krytinou eternitové šablony uchycené na bedněném krovu. Fasáda omítky je zdobena ve štuku secesními geometrickými motivy, šambránami, pod okny parapety. Okna dřevěná, stejných rozměrů, identická.

umístnění
Velké Svatoňovice, střed obce, vlevo při komunikaci směr Markoušovice - venkovský dům čp. 52 - vlastní Posdienovi Radek a Lenka

My ještě dodáváme informaci od pana Nývlta: „Předmětem ochrany byla především původní truhlárna, kde byly všechny stroje ze dřeva! Odvezeno do Technického muzea v Brně, údajně to někde zmizelo. Stroje v truhlárně byly původně poháněny vodním kolem, později stabilním spalovacím motorem.

Pokud mne paměť neklame, byl to dům, pokud jej vlastnil p. Brát, který neměl zavedený el. proud." Toto dokládáme i přiloženým účtem z roku 1941.

Kostel sv. Jana Křtitele zapsaný 11.1.1996 pod ev. č.11104/6-5916

anotace
Zděná jednolodní stavba s presbytářem orientovaným k jihovýchodu. barokní kostel z roku 1771-87. 1884 přistavěna věž. Dotváří místní lokalitu.

popis
V severozápadní části osady Markoušovice vystavěn kostel sv. Jana Křtitele. Zděná, jednolodní stavba, s presbytářem orientovaným k jihovýchodní straně a věží nad severozápadním průčelím. Kostel obehnán ohradní kamennou zdí se hřbitovem a drobnou stavbou bývalé márnice v severním nároží. Nad SZ průčelím stavby vystavěna dvoupatrová věž, patra oddělena profilovanými římsami s oplechováním, stanová střecha věže je zakončena makovicí, ve vrcholu s kovaným latinským

křížem. Okna 2. patra věže obdélná, v kamenných ostěních, kryta dřevěným svislým bedněním, nad okny kamenný segment v plné omítce. Vstupní dveře do kostela dvoukřídlé, dřevěné, zdobené kazetami jsou osazeny v kamenném pravoúhlém ostění, nad vstupními dveřmi menší obdélné okénko je orámováno v kamenné šambráně s profilovaným parapetem. Přízemí věže s pásovou bosáží v omítce. Loď kostela se třemi okenními osami po evangelní a epištolní straně, okna oddělena lizénovými rámci, obdélná, půlkruhově zakončená. Matové skleněné výplně jsou uchyceny v menších kovových rámcích. Závěr kostela půlkruhový, z osy vstupu lodi zúžený, se dvěma okny na stranách, opět rozčleněn v omítce lizénovými rámci. Střecha lodi kostela valbová, krytá eternitovými šablonami. Po evangelní straně lodi kostela přistavěna obdélná stavba sakristie, střecha zvalbená, krytá plechovými pásy sesazenými do tzv. falců. Okna sakristie obdélná, dřevěná, dělena do kříže, osazena v kamenném ostění s profilovanými parapety. Okna jsou kryta kovanými mřížemi. Plocha sakristie s lizénovými nárožními rámci. Pod prostřední okenní osou po epištolní straně lodi je přistavěna drobná předsíňka s přístupovým schodištěm od JV strany a dvěma vstupními dveřmi (od JV a SZ strany). Střecha předsíňky zvalbená, krytinou eternitové šablony šedé barvy. Okno předsíňky čtvercové, v kamenném ostění. Objekt kostela vystavěn na nízké, kamenné podezdívce vyrovnávající svažitost terénu, kamenné bloky omítnuty. Barva štukové omítky je světlého okru včetně lizénových rámců. První a druhé patro věže s novodobým světlým nátěrem.

umístnění
Markoušovice, střed obce - kostel

Zde stojí za upozornění, že se v současné době dokončuje péčí obce osvětlení této památky společně s odpočinkovým místem (s podporou MZE) a s informační tabulí.

Text J.D za využití evidence kulturních památek ČR, foto JŠ a JD

Z činnosti kulturní komise obce

Divadelní představení

V sobotu 28.října sehrál v našem klubu soubor z Červeného Kostelce. Jeho členové si dali název „Bratranci Matyskovi, Kábrtovi a další příbuzní". Tentokráte předvedli veselohru z dílny Cimrmanovský autorů Smoljaka a Svěráka pod názvem „Úspěch českého inženýra v Indii".

Toto představení zhlédlo a dobře se pobavilo více než 70 diváků. Ve hře vystoupil i malý orchestr a výkony herců, jak zpěvem, tak hereckým projevem byly opravdu perfektní. Celý sál se výborně bavil. Humor pánů Svěráka a Smoljaka, zkrátka nezklame. To všichni předpokládáme a plně se to odrazilo i v zájmu o toto vystoupení. Plně o tom, že se vše podařilo, svědčí i ohlasy diváků, z nichž vybíráme:

„28. října...vítr, déšť, podzimní listí, dušičkový čas....ale v místním „Klubu" se rozdávala radost, pohoda, smích i známé a neznámé melodie .... a to vše díky hereckému spolku ochotníků z Červeného Kostelce.

Ti prostřednictvím nesmrtelného Járy Cimrmana příjemně pobavili přítomné obecenstvo operou „Úspěchy českého inženýra v Indii" ..... a úspěch neslavil pouze chytrý český inženýr a zlaté české ručičky, … ale i laskavý a nesmrtelný humor a výborná nálada ..... tentokrát ve Velkých Svatoňovicích ...." Jana Šr.

Ochotníci z okolních obcí a měst u nás rádi hostují. Oceňují příjemnou atmosféru a kvalitní technické zázemí. A tak není divu, že již 25.listopadu k nám přijel další soubor. Tentokráte ochotníci ze Svobody nad Úpou, kteří vystupují pod názvem „Divadlo SNÚ". Předvedli nám veselohru z vlastní produkce s názvem „Nejlepší Arie".

Představení shlédlo přes čtyřicet spokojených diváků. Je velkou škodou, že nebyl takový zájem jako o předchozí vystoupení. Kulturní komise bude zajišťovat vystoupení i v letošním roce a bude se snažit dát všem včas na vědomí o termíny jejich konání. Pro ty, kteří na ně zatím cestu nenašli, chceme ještě upozornit, že i při divadelních vystoupeních máme v klubu tzv. stolové uspořádání, takže si divák může dát sklenku vína nebo piva a o přestávce se spolu pobavit.

Setkání seniorů

I v letošním předvánočním čase uspořádala kulturní komise s vedením obce tradiční setkání seniorů. Pan starosta poděkoval všem za jejich práci a přínos do života obce a pak již nastoupili děti z mateřské a základní školy, které pod vedením svých učitelek nastudovali a s velkým úspěchem předvedly vánoční pásmo písní, koled a scének. Všechny zvláště zaujalo seznámení s vánočními tradicemi v různých zemích Evropy.

Svým vystoupením přispěla i skupina Starý westy, která se letos vtělila do podoby, která jim není vlastní - tedy do tance stáří.

A pak již k tanci i poslechu hrál a zpíval Láďa Kábrt.

Jako každý rok přispělo setkání k chvilkovému zastavení v adventním čase, setkání a popovídání si starých kamarádů a přátel a navození skutečně vánoční atmosféry. Ať všem tato nálada, plná spokojenosti a pohody setrvá po celý letošní rok. Ještě k tomu přidáme tak jako popřál pan starosta ve svém slovu pevné zdraví a štěstí.

Setkání u vánočního stromu

Jak už se stalo pěknou tradicí, tak i letošní rok v pátek 8. prosince po vystoupení dětí v Kulturním klubu pro rodiče se sešli naši občané u vánočního stromu a betlémských jesliček před obecním úřadem. Přítomní si vyslechli vánoční melodie v podání žáku Úpického žesťového souboru. V něm troubí i žáci z naší obce. Ale hlavně si společně s dětmi naší školy a školky zazpívali koledy. Všichni se mohli občerstvit a zahřát horkým vánočním punčem. Program provázel připravený, malý vánoční trh. Na něm své výrobky prodávali místní občanky. A bylo opravdu z čeho vybírat. Nabízely výsledky práce svých šikovných rukou - především krásné vyšívané ozdoby, ozdoby z korálků, svíčky a perníky.

Hlavní, ale je, že jsme se všichni sešli v dobré předvánoční pohodě a popřáli si krásné vánoční svátky. Ať taková tradice pokračuje i nadále!

Za KK L.Š.

Kdo sleduje rubriku kulturní komise v jednotlivých číslech našeho zpravodaje vidí, že obec připravuje pro své občany hodně akcí, různého žánru. Pevně věříme, že v roce 2018 odměníte její snahu o kulturní vyžití občanů naší obce svou návštěvou. My se budeme na oplátku snažit dát včas informace o připravovaných akcích.

Ze života škol, spolků a obcí

Náves Markoušovice

V minulém čísle zpravodaje jsme vás informovali o předání naší nové návsi veřejnosti. Myslíme si, že se nám dílo podařilo a zvelebili jsme zanedbanou část obce v pěkné prostředí, připravené pro setkávání a další akce.

Náves vhodně doplnilo dětské hřiště, jehož výstavbu na základě dotace od Ministerstva pro místní rozvoj zajistilo vedení obce. Po jeho dokončení jsme svolali poslední brigádu roku 2017 a osázeli břeh u hřiště křovinami a okrasnými jabloněmi. Dokončili jsme i plochu pod Slackline. Organizátory potěšilo, že se opět sešlo na 20 občanů ochotných přiložit ruku k dílu.

Nyní půjde jen o nás, jak budeme nově dotvořený prostor využívat. Máme ještě

v plánu na příští rok dobudovat dopadovou plochu pro Petangue, instalovat další info panely, zhotovit odpočinkovou lavičku u břízy na horizontu pod Hůrou. Plánů máme stále dost, ale hlavně chceme vdechnout naší návsi život. První vlaštovky již máme za sebou.

Budeme podporovat zájem občanů a spolků, kteří chtějí náves využívat při svých akcích. Proběhla na ní i první svatba, děti zde společně slaví narozeniny a chtěli bychom věřit, že se založila tradice silvestrovských setkání u ohně. Postupně přišlo více než třicet občanů, od školou povinných (oceňovali jsme jejich výdrž) až po zástupce dříve narozených (ti ukázali, že umí nejen přiložit ruku k dílu při brigádách, ale se i pobavit). Nejvíce chutnal buřt opečený v loňském roce a snědený letos. Samozřejmě nesmělo chybět půlnoční zvonění a novoroční přípitek s přáním pevného zdraví, štěstí a spokojenosti, což přejeme i všem občanům a těšíme se na setkávání s nimi.

Ve čtvrtek 4. ledna 2018 proběhla úspěšně oficiální kolaudace návsi.

J.D a j.K.

Sokol Markoušovice

Členové Sokola se scházejí na pravidelných tréninicích oddílů. Oddíl Volejbalu uspořádal tradiční dušičkový turnaj, na který se přihlásila 4 družstva. Na domácí půdě se nám také tradičně nedařilo a tak jsme obsadili až třetí místo. Vítězství si odneslo družstvo Expertů.

Daleko úspěšnější jsme byli na turnajích v okolí. Na předvánočním turnaji v Malých Svatoňovicích jsme byli druzí a Silvestrovský turnaj v Suchovršicích jsme vyhráli a to jsme byli družstvem s nejvyšším věkovým průměrem (58 let). I proto bychom mezi námi rádi přivítali nové, mladé posily.

Velice nás těší činnost nově založeného dětského oddílu Florbalu pod vedením Dušana Frýby a Marka Baše. Ten se po počátečním rozjezdu postupně zapojuje u do turnajů. První seznámení se skutečným zápasem s jiným družstvem proběhlo v Červeném Kostelci 27. listopadu. Tam si chtěli členové oddílu vyzkoušet, jak na

tom jsou a zda máme na to zapojovat se do soutěží a navázat spolupráci s dalšími oddíly, která by přispěla ke zpestření činnosti. Trenéři říkají naší snahou a cílem je uspořádat „vesnickou ligu" soutěžně neregistrovaných oddílů. Všichni víme, že pouze trénovat se nedá. Každý trénuje s cílem utkávat se s jinými a pokud možno vítězit. To přináší další motivaci do přípravy. První start se nám vydařil a tak jsme hned 10. prosince uspořádali v Malých Svatoňovicích turnaj. Na něj jsme pozvali dva oddíly z Červeného Kostelce. Zkušenosti z prvního vystoupení jsme zúročili a v tomto klání zvítězili. Při tom hráči z Červeného Kostelce se florbalu věnují i více než tři roky a my jsme, dá se říci úplnými začátečníky. Vítězství je pro hráče i nás vedoucí odměnou za dosavadní trápení a dřinu při tréninicích.

Scházíme se pravidelně v pondělí od 17:30 a rádi přivítáme další zájemce.

Za podpory Sokola uspořádal Marek Baše i Vánoční turnaj v nohejbale trojic, který navázal na loňský ročník, a věříme, že obnovil dřívější tradici vánočních turnajů. Turnaje se zúčastnila čtyři družstva jak místní, tak z blízkého okolí, ale i z chatařů. Zvítězilo družstvo ze Rtyně v Podkrkonoší.

Za přispění M.B
zpracoval J.D., foto J.D a E.B.

Jak to žije v Mraveništi

Mám-li se ohlédnout za uplynulými třemi měsíci od vydání posledního zpravodaje, mám pocit, že od té doby uteklo v Markoušovickém potoce už hodně vody. Pozdní podzim a Advent byly totiž pro nás v Mraveništi nabité tolika událostmi a zajímavými akcemi, že jsme pak všichni opravdu ocenili klid vánočních prázdnin.

Začnu-li listopadem, hned první víkend proběhl osvěžující seminář Intuitivní pedagogiky pro veřejnost s lektorem Janem Kršňákem, jehož obsahem bylo hraní si ve všech podobách, zvláště těch, které podporují vnímavost a spolupráci.

Některé slavnosti už získávají v Markoušovicích pomalu tradici a tak 9. 11. proběhla již potřetí slavnost martinská, kdy jsme šli s lucernami vesnicí a školáci i děti ze školky obdarovávali sousedy vlastnoručně upečenými martinskými rohlíčky. Martinský svátek je pro nás významný mimo jiné i proto, že se při něm děti učí dělit s druhými, stejně jako to dělal Sv. Martin. Zažijí jaké je to dát a nic za to na oplátku nechtít. Velice děkujeme těm, kteří s námi „drželi basu", dokázali neporušit dohodu a naše dary „jenom" přijmout. Moc si toho vážíme a uvědomujeme si, jak nesmírně to bylo pro někoho těžké. Tehdy jsme pochopili, že umění dávat je oproti umění přijímat vlastně docela snadné. Avšak pro toho kdo rád obdarovává, máme dobrou zprávu – blíží se kvapem Masopust a tam koledu rozhodně bereme!

V pondělí 20.11. se uskutečnila v Mraveništi přednáška Veroniky Kubjátové „Jak může strava ovlivnit naše zdraví", která posluchače obohatila o zkušenosti a znalosti z pohledu tradiční čínské medicíny.

Den poté, v úterý 21.11. jsme mohli prožít večer s klavíristkou a zpěvačkou Alen, která protkala prostor školní jídelny hloubkou klavíru a své autorské tvorby při rozmanitých skladbách. Byla to velice

příjemná událost, improvizované podmínky vůbec nevadily, naopak umocnily hřejivou komorní atmosféru, připomínající trochu časy dřívějších písničkářů. Tvorba Alen je však současná a její písně určitě nezazněly v Mraveništi naposled.

V sobotu 25.11. jsme uspořádali Den otevřených dveří, na kterém bylo pro rodiče a děti připraveno adventní tvoření věnců a korálkových hvězdiček. Pro zájemce byla otevřená i Mravenčí školka a škola. Ve škole jsme nabídli ukázku výuky, tak jak se běžně v týdnu školáci učí. Nechyběl úvodní kruh, každodenní písnička, praktické scénky k tématu týdne – etikety a některá výuková

prostředí z matematiky podle prof. Hejného, část z nich si mohli hosté také vyzkoušet.

Ve čtvrtek 30.11. jsme v tělocvičně pro děti ze školky a školy, jejich sourozence a rodiče uspořádali již tradiční Adventní spirálu – slavnost, která je pro děti i nás dospělé velice niternou oslavou nadcházejícího Adventu.

V prosinci, o třetí adventní neděli 17. nás pak čekala další akce, která se v Markoušovicích pomalu stává tradicí, totiž Rozsvěcení vánočního stromu, spojené s trhem, hudbou v kostele i venku a adventním divadlem. Provázelo nás krásné zimní počasí a hojný počet návštěvníků, kteří si v kostele mohli vyslechnout, jak hraje na housličky Julinka Bolehovská, vánoční písně v podání Lenky Lautschové a starou duchovní hudbu od pěveckého sboru Colaudemus. V sokolovně se odehrálo vánoční divadlo Pastýřská hra, které jsme nacvičili s dětmi z Mraveniště a Markoušovic. Při samotném rozsvícení stromu hrál Příležitostní žesťový kvintet. U stánků bylo možno zakoupit mnoho výrobků, podívat se, jak pracuje kovář, dozvědět se, co je to Mraveniště nebo si vyrobit pestrobarevnou svíčku. Moc děkujeme všem, kteří tuto velkou akci pomáhali uskutečnit.

Krom těchto jednorázových událostí probíhaly po celou dobu pravidelné aktivity – provoz školy a dětské skupiny, setkávání rodičů a jejich malých předškolkových dětí se skřítkem Walinkou, cvičení jógy a čchi-kung nebo keramika pro dospělé.

Do nového roku 2018 přejeme vám všem sousedům a čtenářům Velkosvatoňovického zpravodaje vše dobré, hlavně důvěru a hodně mezilidských setkání – třeba i na některé z příštích akcí Mraveniště.

Za Mraveniště z.s.
sepsala Petra Němečková Stypová

Základní škola

Školní rok je již v plném proudu. Letos naši školu navštěvuje 33 žáků, kteří usedají do lavic, aby se naučili něco nového. Kromě výuky se žáci mohou těšit i na akce, které se konají mimo vyučování.

V říjnu zahájily svoji činnost školní kroužky. Stejně jako v loňském roce děti začaly jezdit do Trutnova na plavecký výcvik, kde se během deseti lekcí zdokonalily v plavání. Všem plavcům gratulujeme k jejich výkonům!

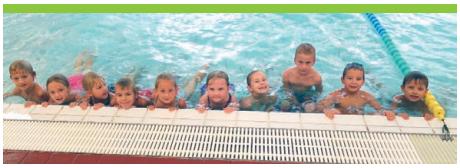

V tomto měsíci mezi nás zavítala rodina, která vystupovala s pejsky a jinými zvířaty a předvedla nám jednoduchá čísla z cirkusového prostředí.

Počasí nám letos nepřálo, přesto jsme se po roce podívali do Družstva Dolany a jejich ovocných sadů, ochutnali jsme různé odrůdy jablek i hrušek a nakoupili jsme ovoce i pro rodiče.

V říjnu jsme navštívili ve Rtyni v Podkrkonoší vystoupení tanečníků školy Bonifác. Mezi nimi jsou i žákyně naší školy. Opět jsme zhlédli hezká vystoupení a bylo vidět, jak se tanec dívkám líbí. Přejeme jim mnoho úspěchů v jejich dalších tanečních choreografiích.

Žáci naší školy přišli za námi s nápadem, že by navrhli sportovní a parkourové hřiště. Vytvořili si zajímavé obrázky s náměty a začali nad svými plány vést diskuze, jak mají hřiště vypadat. Nakonec se rozdělili na dvě party, kde děvčata tvořila sportovní hřiště a chlapci vytvářeli návrhy na parkourové hřiště.

Do přinesené krabice holčičky namalovaly sportovní hřiště. Vytvořily postavy z papíru, které vlepily dovnitř. Holky si rozhodně vedly až překvapivě kreativně, když například z ruliček toaletního papíru a kousku záclony vytvořily basketbalové koše.

Chlapci pojali tvorbu trochu jinak. Za pomocí dřevěných kostek, kostek ze stavebnice Lego nebo z jiných stavebnic, vytvářeli různé podoby hřišť a překážek. Každé hřiště bylo originální a praktické pro potřeby parkouru. Jedno hřiště dokonce i zastřešili. Nakonec ale také vytvořili postavy z papíru, které vlepili do svého posledního návrhu. Velice se mám výsledné náměty líbily a byli bychom moc rádi, kdyby se některý povedl u školy zrealizovat.

Měsíc listopad přinesl další oblíbenou akci. Přiblížil se svátek Halloween. V tento den se z dětí stala strašidla, která se rozhodla přenocovat ve škole a tam si malinko zařádit. Proběhlo představování masek, následoval velký taneční rej. Strašidla si zasoutěžila například při tanci s koštětem a v závěru se snažila usednout na židličky, kterých ovšem bylo méně než strašidláků. Mošt a buchty k večeři přišly k chuti.

Po náročném večeru se ze strašidel postupně stávaly děti, které při filmu spokojeně usínaly.

Třináctého listopadu nastal den společného tvoření s rodiči. Jsme velice rádi, že se nás letos sešlo víc než v loňském roce. Ve škole byly připraveny „dílničky", do kterých se děti s rodiči s chutí zapojily. Mohly si vyrobit svatého Martina na koni z keramické hlíny, upéct si svatomartinské rohlíčky, vyrobit si sovičku a tu později zakomponovat do podzimního obrázku. Když bylo vše vyrobeno a snědeno, společně jsme se vydali s lucerničkami ke kapličce, odkud jsme vyhlíželi, zda za námi po roce přijede sv. Martin. Přijel, pozdravil všechny přítomné, poslechl si písničku a se slibem, že se za rok zase vrátí, odjel. Sníh letos sice nepřinesl, zato děti našly poklad zlatých podkov, a tak jsme se mohli rozejít do svých domovů.

A je tu zas …ten vánoční čas. Je tu advent, je třeba se dát do práce. Vždyť to znáte, vyrobit adventní věnec, slíbit Mikulášovi a jeho doprovodu, že nebudeme zlobit, postavit stromeček, upéct cukroví, postavit betlém, zabalit dárky, začít nacvičovat na vánoční besídku, která se letos konala již začátkem měsíce. Vše jsme zvládli

a společně s dětmi z mateřské školy jsme mohli předvést svá vystoupení na besídce pro seniory a na druhý den pro rodiče. Děti mateřské školy překvapily svým rozmanitým vystoupením a my, žáci školy, jsme se tentokrát zaměřili na vánoční zvyky a tradice v jiných zemích. Po skončení besídky jsme přešli k Obecnímu úřadu, kde se sešli lidé u rozsvěcení vánočního stromu.

Vánoční atmosféru doplnily koledy nejen zpívané ale i hrané. A ty vůně!

Poslední týden před Vánocemi jsme navštívili vánoční výstavu v Malých Svatoňovicích. Tam se nám vždy líbí! Děkujeme za krásné dekorace a motivy.

Poslední školní den v roce 2017 patřil koledám, rozdávání dárečků, které byly naděleny pod stromečkem ve škole, ochutnávání cukroví a pohádce.

Přejeme všem požehnané Vánoce a krásný láskyplný rok 2018.! Buďme zdraví a spokojení!

Závěrem bychom vás rádi informovali o připravovaných akcích. V lednu si zopakujeme naše bruslařské schopnosti a vyjedeme za sněhem do nedalekých Radvanic, kde proběhne výcvik základů lyžování, ale budeme i bobovat nebo třeba stavět sněhuláky.

V únoru nás paní Mílová z ČČK seznámí s novými poznatky ze zdravovědy, což se nám bude hodit ve zdravotnické soutěži, které se naše hlídky pravidelně zúčastňují. I v tomto roce se soutěž koná v dubnu.

V březnu si užijeme masopustní veselí. Proběhne vítání jara-vynášení Smrtky, kam jste srdečně zváni.

3. dubna 2018 se těšíme na nové prvňáčky, pro které je připraven zápis do první třídy.

V dubnu na Den Země se chystáme do Dvora Králové nad Labem, kde již tradičně budeme pomáhat uklízet zoologickou zahradu. A nejen naše čarodějnice si v tento čas určitě budou připravovat klobouky a svá košťata.

Mgr. Jana Nosková

Informace o dění v naší MŠ

Nejdříve bych Vám všem popřála do nového roku 2018 hodně zdraví a štěstí.

Říjen byl pro nás na akce poměrně skoupý, kromě pohádky o hudebních nástrojích – babička Chrota vypráví, jsme byli ve Rtyni v P. za Kašpárkem Nazdárkem a jako poslední z říjnových akcí byla vánoční akademie taneční školy Bonifác ze Rtyně.

Listopad pro nás začal jako každý rok – dýňováním (zdobení nejen triček, ale i dýní). Následně jsme se s dětmi vydali do Rtyně na výstavu okrasného ptactva. Dětem se papoušci a jejich barevnost moc líbili. Pro děti a rodiče jsme se ZŠ pořádali „martinském tvoření". Děti vyráběli drobné věci z keramiky, pekly martinské rohlíčky, vyráběly lampičky. Vše jsme společně zakončili přivítáním Martina na bílém koni. Středu 15.11 jsme s dětmi strávili v zábavním centru „Tongo" v H. Králové. Děti byly nadšené a jejich otázka „kdy pojedeme zase?" jistě mluví za všechno.

Poslední listopadový týden nás v úterý navštívili kamarádi z MŠ Hajnice. Prohlédli si naši školku, chvilku jsme si pohráli a nakonec jsme je vyprovodili k vlaku.

Ve středu jsme jeli opět za Kašpárkem Nazdárkem, který si pro nás připravil veselou pohádku plnou písniček. Moc se nám líbila. Poslední listopadový den jsme se ve školce fotografovali.

A co všechno jsme stihli v prosinci?

Kromě besídek pro seniory a rodiče, zpívání u vánočního stromu a nadílky od Mikuláše s andělem, nás ve školce s pohádkou „Kulíškovy vánoce" navštívili klienti Vězeňské služby z Odolova. Po obci jsme jako každý rok roznesli drobné dárečky s přáníčky klidných vánočních svátků. Navštívili jsme i výstavu betlémů v Malých Svatoňovicích, potěšili se prvním sněhem a nakonec jsme si rozbalili nadílku dárků od „Ježíška".

Fialová Květa

Český červený kříž Markoušovice

Rok s rokem se sešel, a tak nám dovolte všem popřát pevné zdraví a spokojenost v roce 2018 a zároveň i trochu bilancovat rok 2017.

O naší činnosti jsme Vás informovali v pravidelných příspěvcích v jednotlivých číslech zpravodaje. V tom hodláme pokračovat i v dalším období. Jen připomeneme, že k dnešnímu dni má náš spolek ČČK 34 členů.

I v posledním čtvrtletí loňského roku jsme pokračovali v aktivní činnosti. V říjnu se předsedkyně a jednatelka zúčastnily výjezdního zasedání OV a DR oblastního spolku Českého Červeného kříže v Náchodě. Proběhl pokračovací kurz drátkování, opět s velmi pozitivní odezvou. V polovině listopadu se pak uskutečnilo již tradiční setkání všech místních skupin Českého Červeného kříže na Trutnovsku. Tentokrát v hotelu Vápenka v Horních Albeřicích. Za Markoušovice se zúčastnilo devět členek, které se opět oblékly do slušivých červených triček s logem Červeného kříže. Setkání bylo naplněno hrami, povídáním a diskuzemi. S Albeřic jsme si odvezly hezké zážitky a inspiraci pro další činnost.

Další povedenou akcí byla ve spolupráci s Mraveništěm přednáška o Zdraví a zdravé výživě. Přednášející Veronika Kubjátová se zaměřila na tradiční čínskou medicínu, a kromě jiného nás seznámila s tím, jak může strava ovlivnit naše zdraví a na vztah potravin a těla s ohledem na roční počasí. Na přednášce nám zodpovídala naše zvídavé dotazy a s sebou jsme si odnesli spoustu tipů, co si v nadcházejícím zimním období uvařit a připravit, abychom se cítili dobře a zůstali zdraví a překonali i tradiční sváteční přejídání. Pak přišlo již na řadu naše předvánoční posezení v Klubovně u tělocvičny. V hojném počtu jsme nejprve při ochutnávce doneseného cukroví probrali, co jsme během roku společně zažili a co bychom v tom následujícím rádi podnikli. Poté jsme se pustili do výroby drobných vánočních ozdob a dekorací pro potěšení a navození vánoční atmosféry. Úplně poslední akcí uplynulého roku byla spoluúčast na Rozsvěcení vánočního stromu v Markoušovicích, ať už upečením výborné štoly nebo při organizaci prodeje vánočních výrobků a zajištění teplého punče a čaje pro děti.

I v novém roce plánujeme tradiční akce - výšlap na velikonoční výstavu do Malých Svatoňovic, přednášky na různá témata, podíl našich členů na akcích pořádaných ostatními spolky a plánujeme i nějaký ten výlet.

Mimo to se budeme opět podílet na činnosti Oblastního spolku, který sám pořádá celou řadu zajímavých akcí. Z nich bychom chtěli hlavně upozornit na ozdravné pobyty především pro seniory, o které je vždy velký zájem a které jsou ve velmi krátké době obsazené. Dále pak na letní tábor Křižáček, který letos proběhne v srpnu v areálu Chata Nebákov v Českém ráji termínu od 04.08.2018 do 17.08.2018. Bližší informace týkající se ozdravných pobytů a letního tábora, jakož i dalších akcí, najdete na těchto webových stránkách nebo můžete kontaktovat telefonicky či osobně kancelář ČČK Trutnov: ***www.cck-trutnov.cz***

Na úplný závěr mi dovolte poděkovat obci Velké Svatoňovice za její nejen finanční podporu a všem našim členům a členkám za jejich aktivitu při akcích.

S. Illnerová

SOKOL Velké Svatoňovice

Předsilvestrovský badmintonový turnaj 29.12. 2017

Badmintonoví nadšenci se sešli ve velkosvatoňovické tělocvičně v pátek 29. prosince 2017 k již tradičnímu turnaji amatérů, který pořádají členové oddílu tenisu. Od rána se dobrá nálada účastníků - sportovců i fandů - přenášela na kurty a všichni hráči se snažili podávat co nejlepší výkony a srdnatě bojovali až do posledního míčku a to někdy i vleže. Turnaj čtyřher se hrál losovaným systémem, takže nikdo netušil, kdo bude jeho spoluhráčem. Hrálo se vždy na jeden set do 21 bodů a opravdu některé zápasy byly hodně napínavé. Sešlo se celkem devět badmintonistů (Aleš Vlček, Láďa Bradáč, Mirek Jiruše, Tonda Šrejber, Martin Seidel, Vlasta Seidelová, Jarda Petráš, Láďa Kubák a Honza Kult), takže jeden hráč byl vždy lichý, ale to vůbec nevadilo, protože s ním hrál vždy ten, kdo měl zrovna volno. Systémem každý s každým tak v jednom kole odehrála dvojice vždy čtyři zápasy. Rozlosování se po ukončení kola opakovalo a tak se dvojice změnily a pokračovalo se v soubojích. V turnaji nešlo nikomu ani tak o vítězství, jako o radost ze hry a dobrý pocit z pohybu. Proto všem účastníkům patří poděkování za chuť si jít zasportovat a užít si jeden příjemný den strávený mezi prima přáteli. Děkujeme Láďovi za výborný guláš, Tondovi za zajištění tekutin a všem ostatním za účast na vydařené sportovní akci.

Aleš Vlček

Turisté TJ Sokol

opět připravují na 5. května již **43. ročník pochodu „BABIČKA“** krajem Boženy Němcové. Tradičně bude za pomoci místních hasičů, připravena kratší pohádková trasa pro rodiče s dětmi. Pro pěší 25 a 50 km. Kratší i delší trasy pro cyklisty. Pro náročnější cyklisty trasy terénem. Doporučujeme zapsat do kalendáře a začít trénovat!

Vše o akci na **www.babicka-dp.cz**

Vánoční turnaj stolního tenisu

Dne 30. 12. 2017 uspořádala TJ Sokol Velké Svatoňovice tradiční Vánoční turnaj v místní tělocvičně. Tohoto ročníku se zúčastnilo velké množství kvalitních hráčů v rekordním počtu 48. Přijeli hráči z širokého okolí: z Brandýsu nad Labem, Broumova, Jaroměře – Josefova, Hradce Králové, Rtyně v Podkrkonoší, Nového Bydžova, Trutnova, Jánských Lázní, Dobré v Orlických horách a další. Domácích hráčů bylo sedm.

Vedoucí oddílu Jan Vlček s Vladimírem Vavřenou rozdělili tyto hráče do dvanácti skupin po čtyřech hráčích. Z těchto skupin postupovali první dva hráči do vyřazovacích bojů. I přes silně obsazený turnaj, kde většina hráčů byla z krajských a divizních soutěží, se podařilo postoupit z první skupiny našemu hráči z TJ Sokol Velké Svatoňovice Rudolfu Mlynářovi.

Vítězem turnaje dvouher se stal Martin Blažek z Brandýsa nad Labem, který ve finále porazil Jaroslava Černého z oddílu Jaroměř Josefov.

Po dohrání dvouher se hrály losované čtyřhry, kde byli nasazení úspěšní hráči turnaje a k nim při losovaní hráči, kteří nepostoupili ze skupin. Čtyřher se zúčastnilo 16 dvojic. Na prvním místě skončil Adam Tuček s Václavem Doubkem. Naši hráči ve čtyřhrách skončili na pěkném pátém až osmém místě a to Luboš Vavřena, P. Křišťák a Rudolf Mlynář.

Na pohár za první místo a ceny do turnaje přispěli sponzoři:

- TJ Sokol Velké Svatoňovice
- Vapo Batňovice
- STEN marketink Praha
- hráči oddílu Velké Svatoňovice

Všem sponzorům tímto děkujeme za krásný a vydařený turnaj.

Mlynářová

Hasiči v naší obci

Ohlédnutí za uplynulým rokem 2017

Pravidelně jsme se připravovali na plnění úkolů našeho poslání.

V zimním období se členové výjezdových družstev jak z Velkých Svatoňovic, tak z Markoušovic zúčastnili povinných zimních školení na BOZP, první pomoc apod. Jako mimořádné události jsme řešili požár stropního prostoru obytného domu ve Velkých Svatoňovicích, vyvrácení stromů a cedule po vichřici, zajištění ulétlého párty stanu za restaurací K-klub, či únik plynu při výkopových pracích na stavbě kanalizace.

Naší prací je i údržba techniky, loni jsme se věnovali hlavně úpravě Pragy V3S. Na podzim proběhla rekonstrukce podlah a úprava elektroinstalací v hasičských zbrojnicích. Zbrojnice získaly přidanou hodnotu i zevnitř a doufám, že nám budou sloužit v dalších letech. Tímto bych chtěl všem našim členům, našim manželkám a manželům i příznivcům poděkovat za uplynulý rok a popřát vše nejlepší do roku nově příchozího. Bez jejich podpory bychom nemohli vykonávat naší náročnou práci, byť je i naším koníčkem.

Přispívali jsme i ke kulturnímu vyžití spoluobčanů. Uspořádali jsme tradiční hasičský ples, který se těšil velkému zájmu. Zajistili jsme dětskou trasu, na květnovém pochodu Babička, pořádaném TJ Sokol Velké Svatoňovice. Na této akci spolupracujeme již několik let a tímto chci poděkovat za napečené koláče, preclíky a zajištění stanovišť ve strašidelném zádušním lese nad batňovickým kostelem všem zúčastněným. Dalším našim počinem byl Dětský den s hasiči na parkovišti před Klubem. V září jsme se podíleli společně s obecním úřadem na organizaci a zajištění tradiční svatováclavské pouti.

Krtička Pavel velitel SDH Velké Svatoňovice

Krtička Pavel
velitel SDH Velké Svatoňovice

Kroužek mladých hasičů

Kroužek mladých hasičů pokračoval během podzimu v pravidelných schůzkách vždy v pátek u Hasičského muzea. Od prosince docházíme do Sokolovny ve Velkých Svatoňovicích.

Přípravu zúročujeme na soutěžích. V závěru roku jsme se účastnili na Memoriálu J. Kárníka v Mezilesí v sousedním náchodském okrese. Konal se 14. října 2017. V posledním loňském závodě požárnické všestrannosti získalo naše družstvo mladších úžasné 7. místo ze třiceti soutěžících družstev a družstva starších obsadila 16. a 17. místo ze jednatřiceti přihlášených.

Pak nás čekaly ještě dvě halové soutěže, které mají některé disciplíny převzaté z celoroční soutěže Hry Plamen. Například štafetu dvojic a štafetu s překážkami CTIF. Některé disciplíny jsou speciální, jako uzlová štafeta nebo rozvinutí hadice na cíl.

První podzimní halovou soutěží pro nás bylo 26. listopadu 2017 Mistrovství Podzvičinska v Lázních Bělohrad. Mladší družstvo skončilo na 8. místě a starší na 7. a 13. místě. Soutěžilo se ve štafetě dvojic, upravené štafetě CTIF a uzlové štafetě.

Mikulášské klání probíhalo 9. prosince 2017 v Orlovně ve Rtyni v Podkrkonoší. Zde se děti těšily nejen na soutěžní disciplíny (uzlovka, poznávání topografických značek a technických prostředků a rozvinutí hadice na cíl), ale i na Mikuláše s čertovským doprovodem. Závěrečný tanec s předváděním čertovských akrobatických kousků jsme si všichni náramně užili.

V roce 2018 se těšíme na některé nové soutěže a hlavně bychom se rádi s mladším i starším družstvem zúčastnili okresního kola Hry Plamen. Na tento soutěžní vrchol se chceme poctivě připravit.

A. Martincová

SDH Markoušovice

Závěr roku byl v našem sboru především ve znamení druhé fáze rekonstrukce hasičské zbrojnice, kterou zajišťovala odborná firma a byla financována obcí Velké Svatoňovice, která pro tento účel získala finanční prostředky z dotačního programu. Postupně byly provedeny tyto práce: odstranění staré pískovcové podlahy, položení podkladového

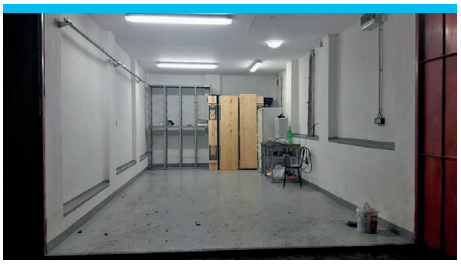

betonu s izolací, položení vrstvy železobetonu, částečná oprava vnitřních omítek a provedení nové výmalby. Následně byl zateplen strop pomocí sádrokartonového podhledu s půdními schody a na závěr byla provedena povrchová úprava nové podlahy pryskyřicí. V průběhu těchto prací došlo k rozvodu nové elektroinstalace a nového osvětlení. Po několika měsících jsme tedy mohli vše nastěhovat zpět do hasičské zbrojnice, pro tento účel jsme hned na začátku ledna uspořádali dvě brigády. Kromě rekonstrukce zbrojnice jsme v prosinci ještě zajišťovali v naší obci mikulášskou obchůzku, která se těší stále většímu zájmu občanů, i proto, že je zde spousta malých dětí. V sobotu 13. ledna pak proběhla v místní sokolovně Výroční valná hromada, kde jsme zhodnotili uplynulý rok 2017. U této příležitosti jsme přivítali ve sboru několik nových členů, ocenili aktivní členy čestným

uznáním, vyslechli milá slova hostů z okolních sborů a plánovali činnost na rok 2018, která bude, doufejme v novém roce minimálně tak bohatá, jako v roce minulém. Na závěr bych ráda jménem SDH Markoušovice popřála všem čtenářům zpravodaje do nového roku hlavně hodně zdraví, klidu a pohody.

Za SDH Markoušovice Dita Seidlová

Tříkrálová sbírka

4.-6. ledna proběhla tradiční tříkrálová sbírka na podporu charitativních projektů. Díky obětavé práci koledníků a štědrosti Vás přispěvatelů se letos vybralo 29.161,- Kč. Převážná část prostředků přispěje na provoz červenokosteleckého Hospicu Anežky České. Zbylé prostředky podpoří terénní pečovatelskou službu, která poskytuje péči i našim potřebným spoluobčanům nebo na humanitární pomoc v krizových situacích jak u nás tak v zahraničí.

Děkujeme všem občanům, kteří otevřeli své dveře i srdce a přispěli na dobrou věc, ale především koledníkům. I my se připojujeme k poděkování především dětem, ale i vedoucím skupinek, kteří Tříkrálovou sbírku zajistili.

Připravované akce

Divadlo

17. března od 19:00 — v sále K-Klubu Divadelní představení Robinson sehrají ochotníci z Červeného Kostelce

Besedy a přednášky

25. ledna od 18:00 — v zasedací místnosti OÚ Beseda Finsko očima Petra Voldána

29. ledna od 16:00 — v Mraveništi přednáška odbornice na celostní medicínu Jany Stachové s tematikou „Místo kde žijeme a jeho vliv na naše zdraví“

22. února od 16:00 — v Mraveništi Cestopisná přednáška Libora Turka „Havajské ostrovy“

8. března od 18:00 — v zasedací místnosti OÚ Cestopisná přednáška s projekcí pana Nývlta Jordánsko - Izrael

29. března od 18:00 — v zasedací místnosti OÚ Cestopisná přednáška s projekcí pana Nývlta Izrael - Palestina

Plesy a zábavy

3. února od 20:00 — v sále K-Klubu Hasičský ples s předtančením, hraje Olda Majsner

24. února od 20:00 — v sále K-Klubu Obecní ples s předtančením, hraje HF Band Úpice

9. března od 20:00 — v tělocvičně v Markoušovicích Sousedský bál, hraje HF Band

24. března od 20:00 — v sále K-Klubu Josefovská zábava hraje „Navovar“ a „Rimontis“

1. dubna od 20:00 — v tělocvičně Markoušovice Velikonoční zábava

21. dubna od 20:00 — v sále K-Klubu Jarní country zábava s Pěnou, ukázky coutry tanců v podání skupiny „Star west“ z Trutnova

Sportovní aktivity

17. března od 09:00 — v tělocvičně Markoušovice pořádá Sokol Markoušovice Josefovský volejbalový turnaj

5. května — 43. ročník pochodu Babička pořádá Sokol Velké Svatoňovice

Tvoření

20. března od 16:00 — v Mraveništi Pedig ve spolupráci s Domem pod Jasanem

28. března od 16:00 — v Mraveništi Velikonoční tvoření

Ostatní akce

13. února — v odpoledních hodinách v Mraveništi a v Markoušovicích Masopustní rej

3. dubna — zápis budoucích prvňáčků do základní školy Velké Svatoňovice

30. dubna — na hřišti v Markoušovicích Pálení čarodějnic

Výhled

V dalším období připravujeme zájezd hlavně pro rodiče s dětmi do Pekla Čertovina. Termín bude upřesněn, více o místě , které chceme navštívit na: www.peklo certovina.cz. Samozřejmě mohou přibýt i další akce. Proto sledujte obecní vývěsky a hlášení obecního rozhlasu.

Pravidelné pohybové aktivity v obci

Sokol Markoušovice v tělocvičně v Markoušovicích

Volejbal	pátek	od 19:00
Malá kopaná	úterý a pátek	od 18:00
Dětský oddíl – florbal	pondělí	od 16:30

Sokol Velké Svatoňovice v tělocvičně Velké Svatoňovice

Tenis / Badminton	pondělí	od 16:00
Cvičení žen	pondělí	od 18:00
Volejbal	pondělí	od 19:30
	neděle	od 17:00
Nohejbal	úterý	od 16:30,
	čtvrtek	od 16:00
	neděle	od 19:00
Lukostřelba	úterý	od 19:00
Staré Westy (taneční kroužek)	středa	od 13:30
Stolní tenis	středa	od 16:00
	pátek	od 17:30
Fotbal	čtvrtek	od 18:00

Mraveniště Markoušovice ve škole Mraveniště

Cvičení Jóga a Qi Kung	čtvrtek	od 16:30

Cvičení pro ženy Markoušovice

tělocvična	čtvrtek	od 17:00

Dětský kroužek SDH Velké Svatoňovice

pátek	16:30-18:00, u muzea, v zimě od 16:00 v tělocvičně

Měření a pozorování počasí ve Velkých Svatoňovicích

Amatérská meteorologická stanice se nachází na Valech u č. p. 277 a je v nepřetržitém provozu od května 1993. Od 8. května 2010 je měření částečně automatizováno. Veškerá data jsou dostupná na adrese **www.meteosvatonovice.cz**, vybrané údaje jsou aktualizované v minutovém odstupu.

Shrnutí meteorologických měření a pozorování ve IV. čtvrtletí roku 2017

Říjen byl s průměrnou měsíční teplotou +8,85°C nadprůměrně teplým měsícem, umístil se na 6. místě mezi nejteplejšími říjny od roku 1996. V jeho rámci pokračovalo deštivé počasí, které začalo již v září. Celkový srážkový úhrn dosáhl 101,0 mm, což je v posledních deseti letech rekordní říjnová hodnota. Zároveň se tento měsíc stal srážkově nejbohatším v celém roce 2017. V neděli 29. října nás zasáhla vichřice spojená s tlakovou níží Herwart. Při ní stanice naměřila v 7:51 SEČ náraz větru o rychlosti 21,5 m/s, historický rekord od počátku měření v roce 2010. Před přechodem studené fronty poklesl tlak vzduchu na hodnotu 985,2 hPa, znamenající celoroční minimum. Ve stejný den večer začaly za frontou proletovat první sněhové vločky, které byly dalšího rána následovány slabým přízemním mrazíkem.

Listopad s průměrnou měsíční teplotou +3,86°C byl teplotně opět mírně nadprůměrným, zaujal však pozici jako 10. nejchladnější (od roku 1996). Se srážkovým úhrnem 50,4 mm se znovu zařadil mezi vlhčí měsíce. Neustálé deště a vlhko ztěžovaly práci stavbařům kanalizace i život občanům v okolí této stavby na dolním konci obce. Pršelo nebo sněžilo v průběhu 24 dní v měsíci. První opravdový mráz nás zasáhl 4. listopadu, celkově mrzlo v osmi dnech. Na sníh, jenž se udržel i na povrchu země, jsme si museli počkat až do 20. listopadu – jednalo se však pouze o centimetrovou vrstvičku. Atmosféru podzimu doplňovaly četné mlhy, které snižovaly rozhled během osmi dní.

Prosinec opět patřil mezi teplotně nadprůměrné měsíce. Průměrná měsíční teplota +0,78°C znamenala pomyslnou 7. příčku mezi nejteplejšími posledními měsíci roku (od roku 1996). S úhrnem srážek 57,2 mm nevybočil tento měsíc z nadprůměrného trendu, voda padala z oblohy během 23 dní. Častěji to však již bylo v pevném skupenství, a tak se sníh udržel v průběhu 17 dnů, přičemž maximální výšky 10 cm dosáhl mezi 20. a 21. prosincem. Celkem jsme naměřili 23 dnů s výskytem mrazu, z toho tři dny s mrazem celodenním. Nejnižší teplota se vyskytla 18. prosince, kdy po ránu ukázal teploměr -11,4 °C. Jednalo se o nejtužší mráz celé druhé poloviny roku.

A jaký byl celý rok 2017?

Průměrná roční teplota +8,27°C zařadila loňský rok vůči období let 1997 – 2016 velmi slabě nad průměr (+0,2°C). Naopak po sušších letech byl celý rok (především jeho druhá polovina) bohatý na srážky. S celoročním úhrnem 778,7 mm se dostal na 3. místo z posledních deseti let, přičemž splnil desetiletou normu na 114 %. V průběhu roku se vyskytlo 8 tropických dní (maximum nad +30°C), 44 letních dní (maximum nad +25°C), 106 dní s mrazem a 31 dní s celodenním mrazem. Vcelku výjimečně se objevil i jeden den arktický (7. leden), kdy maximální teplota vůbec nevystoupila nad -10°C. Uplynulý rok také přál bouřkové činnosti, prožili jsme 36 bouřkových dnů se 74 jednotlivými bouřkami. Souvislá sněhová pokrývka se udržela v průběhu 73 dní, svého maxima 38 cm dosáhla 15. ledna.

Bouřka 3. ledna 2018

Ve středu 3. ledna 2018 přešly přes území České republiky v krátké časové následnosti okluzní, teplá a studená fronta, které byly vázané na hlubokou cyklonu Burglind. Tlak vzduchu na stanici poklesl až na 990,0 hPa ve 14:00 SEČ. Na prvních dvou jmenovaných frontálních rozhraních spadlo ve Velkých Svatoňovicích 15,6 mm srážek, převážně ve formě sněhu. Mocnost sněhové pokrývky dosáhla 10 až 20 cm, podle nadmořské výšky. Po poledni přešly srážky do mrholení a deště. Odpoledne postupovala od severozápadu přes Česko studená fronta, doprovázená v severozápadních a středních Čechách bouřkovou činností. V 15:58:40 SEČ došlo k jedinému bleskovému výboji ve vzdálenosti okolo 9 km. Blesk pravděpodobně udeřil do komína trutnovského pivovaru. Přechod první bouřky roku 2018 byl doprovázen smíšenými srážkami (ledové krupky a sněžení) o úhrnu 2,8 mm.

Zimní bouřky

Jsou zimní bouřky výjimečným jevem? Při pohledu na místní statistiky ano. V uplynulých 15 letech se v průběhu prosince nevyskytla v naší obci bouřka žádná, v lednu dvě, v únoru jedna a v březnu čtyři. Asi nejznámějším příkladem je výskyt bouřek na studených frontách cyklon Kyrill a Emma. Bouřky při Kyrillovi 18. ledna 2007 byly četnější a lépe pozorovatelné, protože se vyskytly v nočních hodinách. V případě Emmy 1. března 2008 byla bouřková aktivita řidší a díky přechodu fronty v dopoledních hodinách i hůře pozorovatelná.

Letošní bouřka byla první v zimním období od března 2009. Mimochodem 14. prosince 2017 před polednem udeřil blesk do větrné elektrárny u Vítězné, ale až sem hrom nedolehl. Bouřková sezóna letního půlroku zde začíná obvykle v průběhu první poloviny dubna a končí v druhé polovině září.

Relativní vzácnost zimních bouřek je způsobena poněkud odlišným mechanismem jejich vzniku. Zimní bouřky jsou takřka vždy vázané na výrazné a rychle se pohybující studené, případně podružné studené fronty. Chybějící tepelnou energii, kterou využívají pro svůj rozvoj letní bouřky, v tomto případě nahrazuje dynamika pohybu frontálního rozhraní a výstupné pohyby v jeho rámci (studený vzduch vytlačuje teplý nad sebe). V zimě se navíc vyskytují mnohem častěji inverzní situace (teplota s výškou neklesá, ale naopak roste), které taktéž vzniku bouřek nesvědčí.

Zimní bouřková oblačnost je většinou doprovázena intenzivními sněhovými přeháňkami spojenými obvykle s vypadáváním sněhových či námrazových krupek, v případě výskytu smíšených srážek i krup. Při silném větru, který tyto bouřky může doprovázet, je možný pokles dohlednosti na jednotky metrů. Tento jev je nazýván „bílá tma". V zimě nejsou bouřkové oblaky běžně doprovázeny bouřkou (tj. elektrickou aktivitou), případně je bouřka jen slabé intenzity. Může se jednat i jen o jediný silný bleskový výboj. Zimní bouřka bývá na rozdíl od letních bouřek vázána i na výškově nevýrazný oblak a nezřídka i na oblaky s výškou do 4 - 5 km (proti výšce až 15 km u nejsilnějších letních bouří). V posledních letech je v případě zimních bouřek též často pozorováno časté svádění výbojů do člověkem zbudovaných objektů. V našem okolí se jedná například o vysílače Ještěd a Černá hora, nověji o větrné elektrárny nad Vítěznou či Zlatou Olešnicí. Otázkou zůstává, zda by k pozorovaným výbojům došlo i v případě neexistence těchto staveb.

T. Prouza

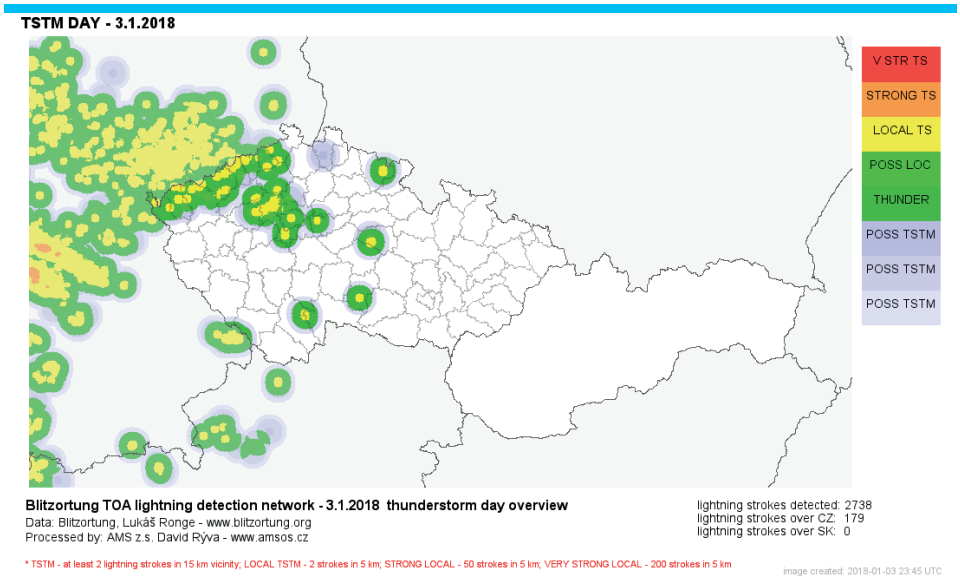

Zpravodaj občanů Velkých Svatoňovic a Markoušovic , vydává jako periodický tisk územního samosprávného celku čtvrtletně OÚ Velké Svatoňovice 68, IČO 278 394,
E-Mail: zpravodaj@velkesvatonovice.cz
Číslo 1/ 2018 vyšlo nákladem 600 výtisků 25. 1. 2018, uzávěrka dalšího čísla je 16. 4. 2018
evidenční číslo **MK _R E 22736.**
Grafické zpracování a tisk: Tiskárna PRATR a.s. Náchodská 524, 54103 Trutnov